

**RESULTATEN BELRONDE
RISICOANALYSE IN FRAGIELE SCHOLEN
BASISONDERWIJS
10 MEI 2020**

VLAAMSE ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel
02 553 88 50

www.onderwijsinspectie.be

Inhoud

1	Risicoanalyse in scholen	2
1.1	De uitdagingen van een risicoanalyse	2
1.2	Rol van de onderwijsinspectie	2
1.3	Steekproef	2
2	Resultaten gewoon basisonderwijs	3
2.1	Timing risicoanalyse	3
2.2	Ondersteuning risicoanalyse	3
2.3	Samenwerking risicoanalyse	4
2.4	Haalbaarheid risicoanalyse	4
2.5	Heropstart van de scholen	5
2.6	Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan	6
3	Conclusie	6

1 Risicoanalyse in scholen

1.1 De uitdagingen van een risicoanalyse

Een mogelijke besmetting met het coronavirus vormt in de scholen een belangrijk risico voor de teamleden en lerenden. Het schoolbestuur moet adequate acties vooropstellen en uitvoeren om besmetting ten gevolge van COVID-19 zoveel als mogelijk te voorkomen. Voor risico's die namelijk niet aan de bron kunnen geëlimineerd worden (primaire preventie), zal elke werkgever/schoolbestuur preventie-maatregelen moeten bepalen op grond van een analyse rekening houdend met:

- de aard van de activiteiten,
- de specifieke risico's eigen aan bepaalde groepen werknemers,
- de betrokken groepen die aan de risico's blootgesteld kunnen worden (teamleden, lerenden, maar ook bezoekers, leveranciers ...).

Om dat risico te evalueren is de school verplicht een risicoanalyse uit te voeren. De interne preventiedienst (IDPBW), bijgestaan door de externe preventiedienst (EDPBW), kan die opstellen. De meeste preventiediensten hebben hier ervaring mee, toch kunnen zich problemen stellen bij de opmaak.

1.2 Rol van de onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie wil in deze fase, de voorbereiding van de heropstart van de scholen, een inspirerende, stimulerende en bemiddelende rol opnemen.

De onderwijsinspectie kan enerzijds ondersteunen waar nodig op vraag van de school en anderzijds faciliteren bij de bemiddeling.

Om na te gaan of het opstellen van een risicoanalyse al dan niet vlot verloopt, telefoneerde de onderwijsinspectie op 6, 7 en 8 mei naar 200 basisscholen. De vragen tijdens dat telefoongesprek zijn specifiek gericht op de opmaak en invulling van de risicoanalyse en de detectie van knelpunten. We peilen met de vragen of de scholen erin slagen een interne risicoanalyse op te stellen en preventiemaatregelen te nemen.

Het doel van de belronde is om Vlaanderenbreed in kaart te brengen hoe de scholen erin slagen om een interne risicoanalyse op te stellen die vertrekt vanuit de specifieke situatie van de school. Ter ondersteuning hierbij stelde de Vlaamse overheid een preventiedraaiboek ter beschikking. De belronde brengt ook knelpunten en oorzaken in kaart waarmee scholen worstelen bij het opstellen van de risicoanalyse.

1.3 Steekproef

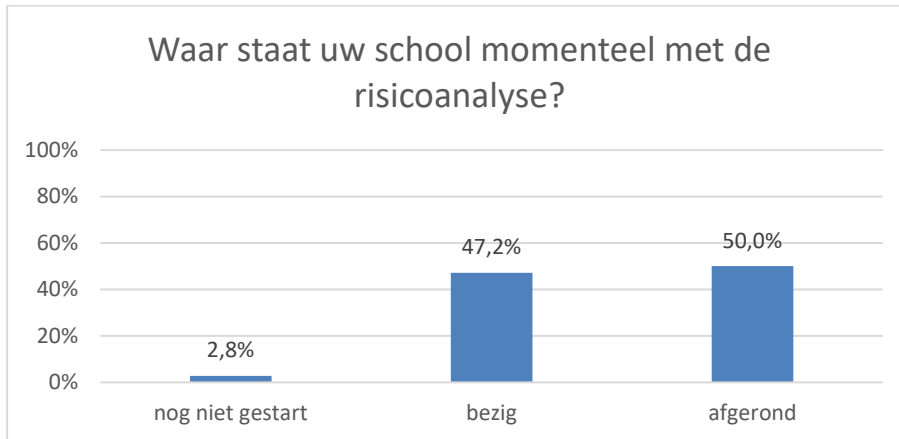
Naast de representatieve steekproef van 197 basisscholen waarover gerapporteerd werd op 8 mei, werden eveneens alle scholen opgebeld die het moeilijk hadden in belronde 1. Meer specifiek gaat het hier om 108 basisscholen waarvan ofwel de school zelf aangaf de situatie niet of beperkt onder controle te hebben ofwel de brugfiguur zich zorgen maakte over deze school. In dit rapport wordt over deze groep van 108 scholen gerapporteerd.

Er werden daarnaast ook scholen voor secundair onderwijs en scholen buitengewoon onderwijs opgebeld. De verschillende rapporten van deze belronde vindt u op de website van de onderwijsinspectie.

2 Resultaten gewoon basisonderwijs

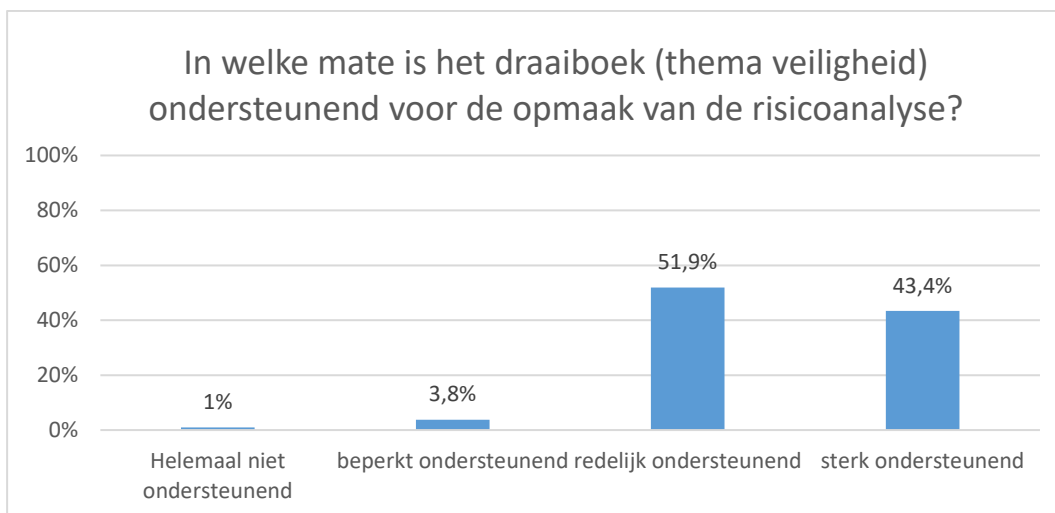
2.1 Timing risicoanalyse

Uit de bevraging blijkt dat 54 van de 108 basisscholen hun risicoanalyse reeds hebben afgerond. Slechts drie school waren nog niet gestart met de risicoanalyse.

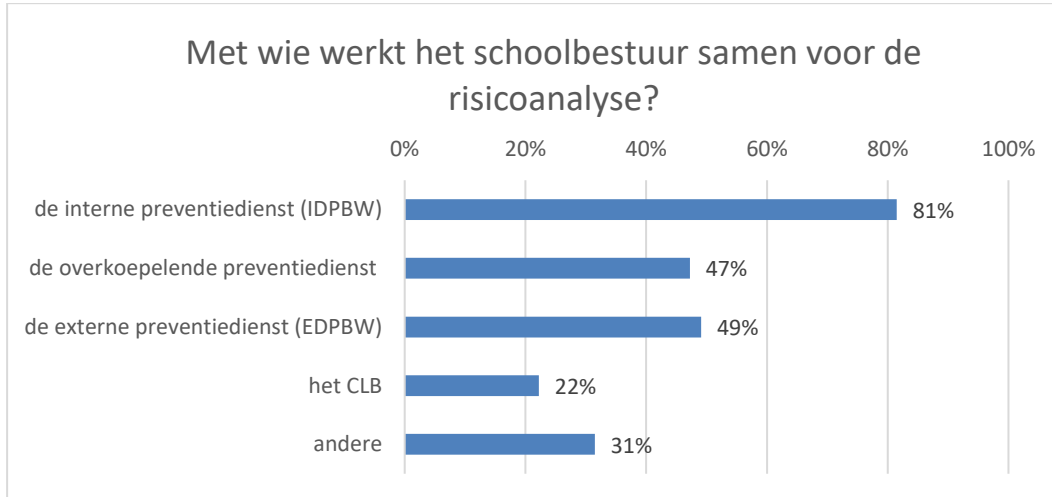
2.2 Ondersteuning risicoanalyse

In het telefoongesprek werd gevraagd hoe ondersteunend de school het draaiboek (thema veiligheid) vindt voor de opmaak van de risicoanalyse.

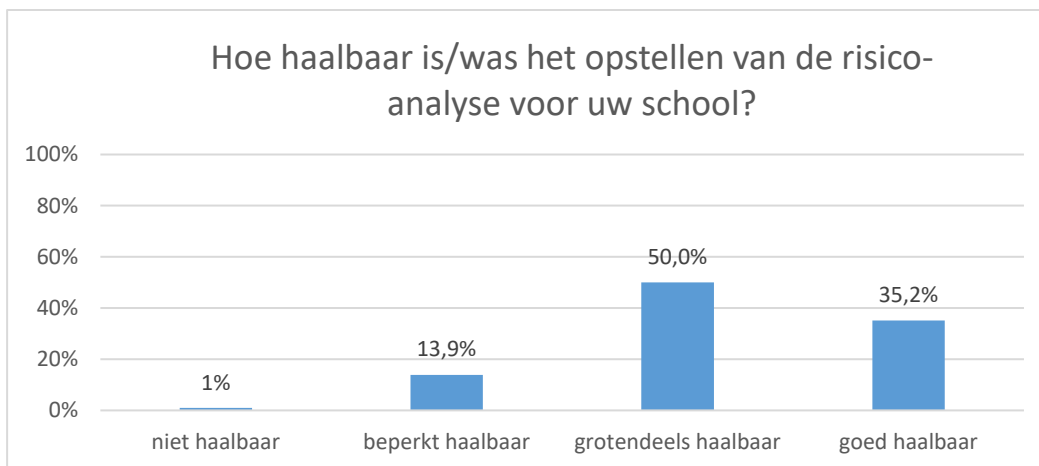
2.3 Samenwerking risicoanalyse

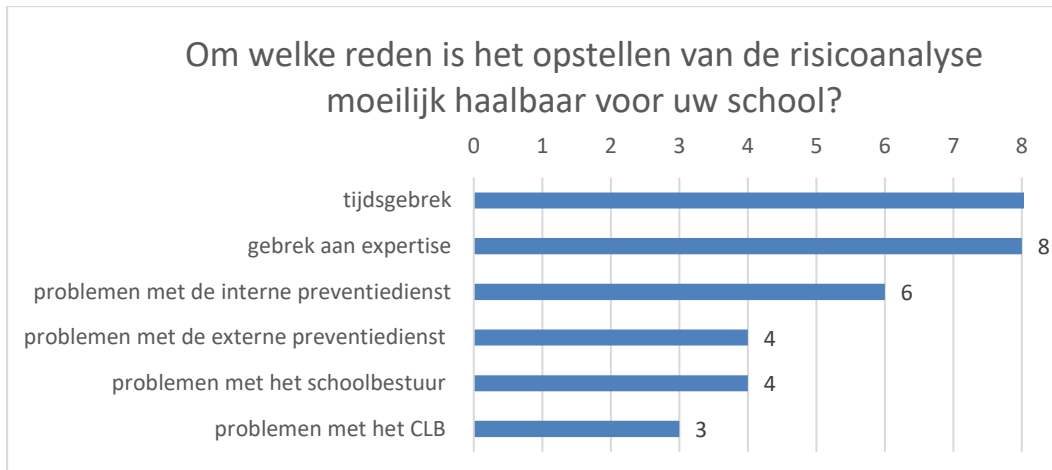
Het schoolbestuur werkt samen met verschillende actoren voor het opstellen van de risicoanalyse. Bij 'anderen' worden onder meer de volgende actoren genoemd: de technische dienst van de gemeente, de algemeen directeur, de scholengroep, de technisch adviseur van de campus, de zorgcoördinator, het interne beleidsteam, de scholengemeenschap, etc.

2.4 Haalbaarheid risicoanalyse

We vroegen aan de directeur hoe haalbaar het opstellen van de risicoanalyse was/ is. Bij de acht directeurs die aangaven dat het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar is, vroegen we wat de voornaamste redenen waren voor het moeizame proces.

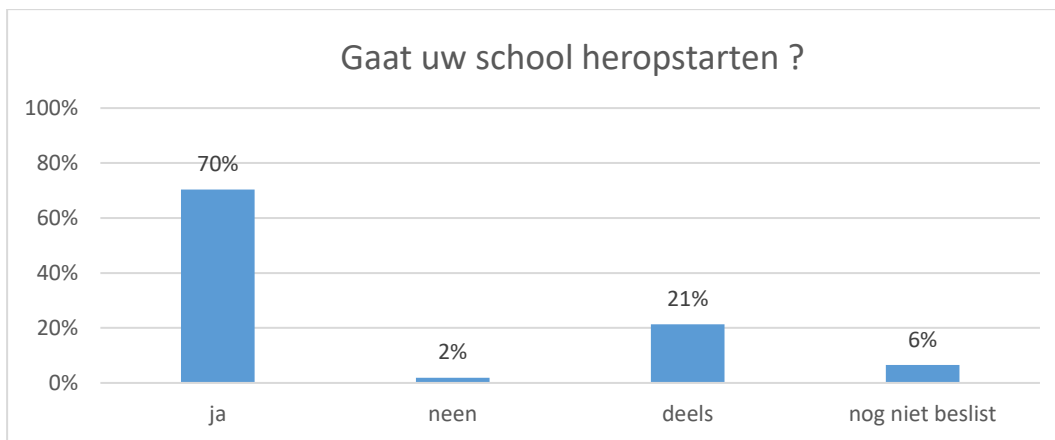

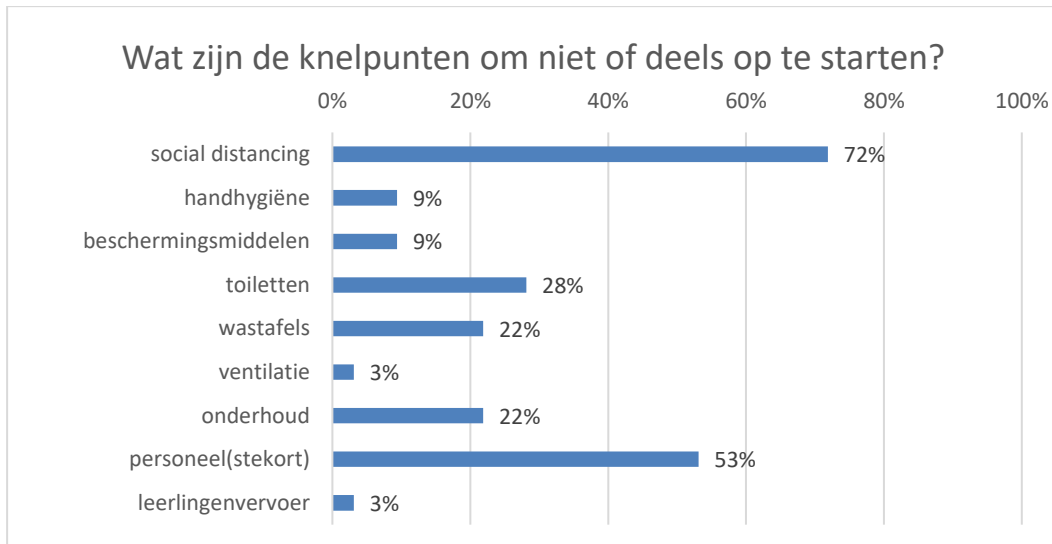
2.5 Heropstart van de scholen

De onderwijsinspectie vroeg aan de scholen of ze van plan zijn om terug op te starten (op vrijdag 15 mei of maandag 18 mei). Basisscholen die 'ja' antwoorden, zijn de scholen waar leerjaren L6, L1 en L2 opstarten. Basisscholen waar maar een of twee leerjaren heropstarten, zijn scholen die deels heropstarten.

Aan scholen die deels heropstarten of nog niet beslist hebben, werd gevraagd wat daarvoor de redenen zijn.

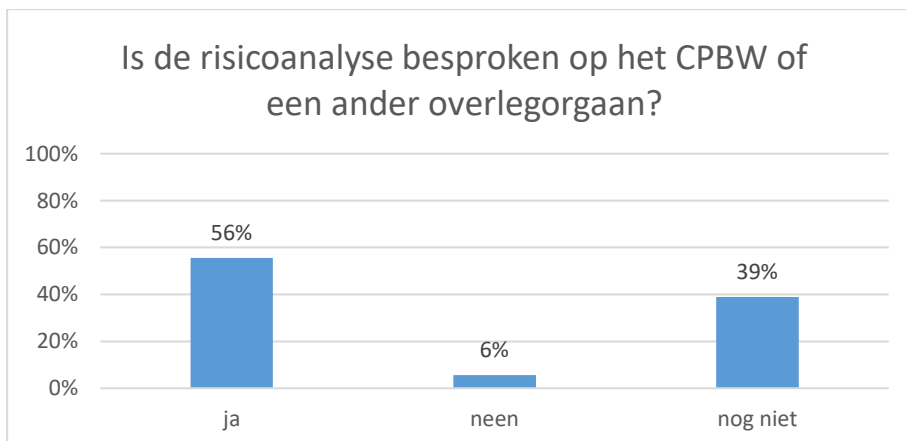

De 32 basisscholen deels opstarten of nog niet beslist hebben, geven daarvoor diverse redenen. De meest genoemde argumenten zijn social distancing (ruimte/contactbubbels/ leerlingenstromen) en personeelstekort.

2.6 Bespreking van de risicoanalyse op het CPBW of andere overlegorgaan

We vroegen ook of de risicoanalyse al besproken werd op het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of een ander overlegorgaan.

3 Conclusie

Op 6, 7 en 8 mei werden 108 scholen die het moeilijk hadden in belronde 1 opgebeld met vragen over de heropstart en de risicoanalyse.

Van deze basisscholen zal 91,7% op 15 mei of 18 mei heropstarten. Zeven scholen (6,5 %) hebben nog niet beslist of en hoe ze gaan heropstarten. Twee scholen (1,9%) hebben beslist om niet herop te starten. De onbesliste scholen worstelen vooral met personeelstekort en met de regels rond social distancing (contactbubbels, leerlingenstromen).

De helft van de scholen heeft de risicoanalyse al afgerond. De overige scholen zijn nog bezig met de risicoanalyse (47,2%) of zijn nog niet gestart met de risicoanalyse (2,8%). De meerderheid van de scholen vond het draaiboek veiligheid van de Vlaamse overheid daarbij redelijk ondersteunend (51,9%) of sterk ondersteunend (43,4%). De meerderheid van de scholen vindt het opstellen van de risicoanalyse goed of grotendeels haalbaar. Desondanks vindt 14,9% van de scholen het niet of beperkt haalbaar

om een risicoanalyse op te stellen. Voor het opstellen van de risicoanalyse werkt het schoolbestuur veelal samen met de interne preventiedienst (81%).

4 Vergelijking met representatieve steekproef

Wanneer we de resultaten van de representatieve steekproef vergelijken met de resultaten van de groep van fragiele scholen merken we heel wat gelijkenissen maar ook enkele verschillen.

We stellen vast dat er in de groep van fragiele scholen minder scholen volledig zullen heropstarten (70,4% vs 77,6 %). Er zijn meer scholen die deels zullen opstarten, die nog niet beslist hebben en ook twee scholen die niet zullen heropstarten. Toch zijn deze verschillen eerder klein. De redenen die aangehaald worden zijn in beide steekproeven dezelfde.

In beide groepen heeft ongeveer de helft van de scholen de risicoanalyse al afgerond. De overige scholen zijn in beide groepen nog bezig met de risicoanalyse. Opmerkelijk is dat in de groep van fragiele scholen de meerderheid van de scholen (51,9%) het draaiboek veiligheid van de Vlaamse overheid redelijk ondersteunend vond waar in de representatieve steekproef de meerderheid van de scholen (62,9%) het draaiboek sterk ondersteunend vond. Over de haalbaarheid van het opstellen van de risicoanalyse verschillen de groepen eveneens van mening. In de representatieve steekproef vindt slechts 4,1% van de scholen het opstellen van de risicoanalyse niet of beperkt haalbaar. In de groep van fragiele scholen is dit 14,9%. Tijdsgebrek en gebrek aan expertise worden het vaakst als redenen aangehaald. Wat betreft de samenwerking in het opstellen van de risicoanalyse, werken beide groepen met dezelfde partners samen maar de groep van fragiele scholen minder frequent.